

PROGRAMA

Dia 1: dijous, 5 de maig de 2011

POLARITZACIÓ I CONFLICTES A AMÈRICA LLATINA

Reptes per a la transformació de
conflictes i la seguretat humana
Barcelona, 5 i 6 de Maig de 2011

9.00: Inauguració

- **Tica Font** (Directora, ICIP)

9.15: Sessió 1. Context. Marc conceptual i analític

Moderador: Javier Alcalde (ICIP)

- **Rafael Grasa:** Amèrica Llatina en el context de postguerra freda: reptes per a la resolució i transformació de conflictes.
- **Salvador Martí:** Política polaritzada i contenciosa en contextos democràtics.
- **Mario Diani:** Panorama general de polèmiques a Amèrica Llatina.

11.00: pausa cafè

11.30: Sessió 2. Polarització en el marc institucional

Moderadora: Anna Ayuso (CIDOB)

- **Javier Corrales:** Assemblees i polarització a Amèrica Llatina, del 1988 al 2008.
- **Maria Laura Tagina:** Eleccions, polarització i democràcia a Argentina.
- **Margarita López:** Apunts sobre la polarització política a Veneçuela i els països andins.

13.30: pausa per dinar

15.00: Sessió 3. Desafiaments per als actors socials i polítics

Moderador: Juan Pablo Soriano (UAB)

- **Ludolfo Paramio:** Classes mitjanes i polarització a Amèrica Llatina
- **Salvador Martí:** Mobilitzacions a Amèrica Llatina: Partits mobilitzats o moviments partidaritzats?
- **Claire Wright:** Els estats d'excepció com a mecanisme de control social en un context democràtic: els casos de Bolívia, Equador i Perú.
- **Juan Pablo Luna:** Estructura programàtica del sistema de partits a la regió andina: florint al desert?

17.00: pausa cafè

17.30: Sessió 4. Desafiaments vinculats als conflictes socioambientals i als recursos naturals

Moderador: Jordi Urgell (Escola de Cultura de Pau)

- **Alfredo Stein:** Canvi climàtic: la nova variable de conflictivitat a Amèrica Llatina
- **Laia Serra & Rafael Grasa:** Conflictes socioambientals: la gestió i apropiació dels recursos naturals, diagnosi i pronòstic
- **Diego Sánchez:** Cap a una Amèrica Llatina menys desigual? Polarització i distribució en el present i en el futur.

Dia 2: divendres, 6 de maig de 2011

10.00: Sessió 5. Exemples de bones pràctiques

Moderador: Pablo Aguiar (ICIP)

- **Ernesto Isunza:** Aigua, participació i conflicte. Institucions i actors socials relacionats amb la gestió de l'aigua potable i el sanejament en una zona metropolitana de Mèxic.
- **Gabriel Feltran:** Política, gestió i violència: quatre dècades de conflicte social a zones urbanes de São Paulo.
- **Renata Segura:** Prevenció i resolució de conflictes: lliçons apreses a Amèrica Llatina.

12.00: pausa cafè

12.30: Sessió 6. Resultats, conclusions. Balanç mirant al futur

- **Rafael Grasa**
- **Pilar Domingo**

14.00: Acte de clausura

Directors del seminari: Rafael Grasa i Salvador Martí

Organització i relatoria: Léonie van Tongeren

Lloc: Sala de Conferències de la Generalitat de Catalunya, Departament d'Economia i Coneixement, Gran Via de les Corts Catalanes, 639, planta baixa, 08010 Barcelona (Espanya)

Llengües: anglès i espanyol (sense traducció)

Assistència: L'acte és tancat i és necessari confirmar assistència prèviament (93 554 42 82 / activitats.icip@gencat.cat). Aforament limitat.